Ч. 168. Львів, второк, дня 28. грудня 1915. Рік I.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В занятих теріторіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Виходить що дня рано.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чверть року	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ півроку	12.— „
„ чверть року	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі приймаєть ся лише оплачені, а звертаєть ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції й адміністрації: ЛЬВІВ, ул. Руська 3. Експедиції: Бляхарська 11.

Ціна оголошень:

За оголошення числимо за одношпальтову стрічку або її місце 20 сот. Надіслане 50 сот. за стрічку, а в оповістках 40 сот., в редакційній части 60 сот. Повідомлення про вінчання, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошення за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошення за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Московські апетити.

Хоть як зручно хитро і облудно прикривала Росія свої наміри, для яких здійснення з цілим розмахом своїх величезних сил пустила ся у воєнний танець з осередніми державами, все таки вже на самому вступі воєнних операцій зрадила властиву ціль задля якої веде війну. Задушевні бажання царської політики прояснили ся ще більше в міру ходу воєнних подій і нині для всіх без виїмку стало ясне, що Росія веде війну для поширення свойого стану посідання, для пересунення своїх границь коштом своїх найблизших сусідів себто Австрії й Німеччини й Туреччини.

Росія все зависним оком поглядала на Галичину, а історія російської політики і розснуваних в Австрії інтриґ від 1772 року вказує наглядно, що російське правительство ані на мить не забувало про подяремную Червоную Русь та її бездомний „Карпаторусской народ“ що буцім-то так гірко стогнав під „игом“ Габсбурської династії. Те саме очевидно відносило ся і до заселеної Українцями части Буковини. Від часу поділу Польщі, Росія систематично пляново й злочинно докладала всіх зусиль, щоби найти стежку для своїх впливів у Галичину й на Буковину, а коли в наслідок короткозорости тодішної політики ту стежку раз промостила, не жалувала заходів ні матеріяльних вкладів, щоби свої впливи утвердити й поширити. Історія москвофільської пропаґанди дає на кождім кроці докази, що Росія тут постійно і сильно себе анґажувала, а причиною того було ніщо инше, як розростаюче ся в Галичині українство, що перекидаючись за Збруч могло в будуччині підрізати ноги московському великанови.

На тій точці Росія своєю орієнтацією і розуміннєм „мазепинської“ грози випередила значно своїх сусідів, що аж по гіркім досвіді прийшли до зрозуміння ваги української справи та хоть здобувають ся на хвилі щирого покаяння, вте таки й нині не в силі здобутись на рішуче ділання в тім напрямі та поневолі наводять в памяти слова:

Nową przypowieść sąsiad sobie kupi
że i przed szkodą i po szkodzie głupi...

Другим „кусником“, на який Росія острила свої зуби, була східня Прусія. Край той анектувала вже раз Росія, іменно в часі семилітної війни і в теперішній війні звернула туди свій розмах, ба навіть короткий час уважала його своєю неоспоримою власностю, в доказ чого робила пляни поділу панських дібр між мазурських робітників, а російські салдати ділили поміж себе поодинокі ґаздівства.

Позатим приснило ся Москалям, що наспів слушний час, коли царські війська матимуть спромогу навіть без надзвичайних з'усиль війти в Константинопіль, а тим самим Росія буде могла в недалекій будуччині покласти свою тверду руку й на Малу Азію.

Далі нема сумніву, що Москалі поважно думають розтягнути сїть свого панування, або впливів на Перзію.

З дальших апетитів, які виявляють ся у Росіян, покищо дуже скромно, се північна шведська пристань Нарвік.

Як відомо, Росія є в тім положенню, що її північні пристані всі замерзають, тож змаганнєм її найблизшим є отворити собі доступ на море — очевидно воно може доконати ся лише коштом Швеції. З кусків, якими Росія не погордилаби була се Познанщина й північна Угорщина.

Ось така є максимальна завойовницька програма братів—освободителів. Що з неї остало нині, а як виглядати-ме її здійснення після війни — не знати, хоть дещо дасть ся вже предвидіти.

Та одно є певне, що Росія у своїх завойовницьких змаганнях є консеквентна, що своїх плянів вона не скоро вирікаєть ся. І коли би лише поросла в пера та почула себе на силах і відповідно приготовленою, виступить знова зі своєю програмою.

В тім лежить вся гроза російської небезпеки на будуче і та сама обставина вкладає на осередні держави конечний обовязок вести війну далї до рішаючого покінчення, і до такого ослаблення царської імперії, щоби вислід війни зробив її на довго нешкідливою та розвіяв з над западної Европи марево московської грози!

Тому треба нам покищо затишити нашу тугу за миром і витривати до щасного кінця!

З Холмщини й Волині.

Недавно переїздив через Львів один військовий, що побував в послідних місяцях в Холмщині й на Волині, та подав нам ось які поміченя про ті сторони: Нарід на Волині дуже добрий, ліпший як в Галичині, бо не здеморалізований жидівнею і всякими галицькими практиками. Говорить красною українською мовою, співає прегарні українські пісні і дорожить ними. Своїх звичаїв держить ся кріпко. І хоч російські власти старались ріжними способами накинути там свої порядки, як російську ношу, фурашки і др., то нарід лишив ся таки при своїх давних національних одягах. Між православним духовенством стрічають ся сьвідомі Українці і образовані люде, котрі мають гарні українські бібліотеки. Позаяк в сї сторони увійшли наші галицькі українські полки і відносили ся до тутешнього братнього їм народа з цілою щиростю, то стало ся, що людність зробила ся через се прихильною для цілої австрійської держави і рада би, щоби австрійська власть остала там й на дальше. Добре вражінє робили наші військові духовники, голосячи декуди українські проповіди. Нарід слухав їх дуже радо, а старші люде оповідали собі, що і у них так давно бувало (себто за часів унії). Так от в Холмщині почуває ся велика більшість народа українською, хоч перейшла в латинський обряд і хоч як старають ся польські ксьондзи вмовляти і вщіплювати в них свою Польщу. Та й многі дворяне (дрібна шляхта) заявляють ся тут як сьвідомі Українці. Словом: нарід в обох областях так і преть ся до свойого рідного життя, але на жаль обставини стають тому змаганню заєдно в поперек. Перше давила тут брутальна московська рука всякий хочби найменший проблеск питомого життя. Про ті дикі зарядження не буду говорити, бо вони були всюди в українських землях однакові. В послідних знов часах кинула ся на сю область запопадливо польська струя, стараючись накинути їй конечно свій лад. В заняті краї прийшли скоро — розумієсь за впливом польських верховних кругів — цілі ряди дуже рухливих польських урядників і шкільників, котрі ведуть дуже пильно свою роботу не тільки в польській країні, але і в українських сторонах і закладають в них польські школи і польські читальні, орґанізують дрібні польські гуртки до плянової і експанзивної праці, викликують польські видавництва, вводять по українських селах polskie urzędowanie і т. п.

Український нарід здвигає на се плечима і не може поняти, чому на його земли мусить завсе товчи ся всяка чужина, а лиш не може настати своя правда. Щоби відповісти хоч крихту потребам автохтонної української людности, не зроблено досї нічогісько. Серед української тамошної суспільности висказує ся загальне і горяче бажанє, щоби могла одержати передовсім українських учителїв, українські книжки і ґазети, і взагалї щоби дано їй людей, котрі могли би там нести живе сьвітло. В наших стаціонованих там ґалицько-українських військових кругах підношено ріжні проєкти, як можна би сим потребам відповісти. Говорено навіть таке, щоби австрійські власти при сподіванім браку народного учительства в Галичині вибирали більше інтеліґентних українських інвалідів і замість приспособляти їх до ріжних ремесел устроювали для них недовгі педаґоґічні курси і висилали як учителів в сї сторони. При щирій волї могли би і ті люди тутки добре послужити.

Приїхавши до Львова вичитав я в „Ділї„, що десь з початком листопада с. р. вислано туди також кількох судових урядник:в, що мали признати ся до української народности. Однак їх дуже мало, а відтак о їх українській нації ніхто там не знає і не чує. А прецінь при виборі урядників для тих сторін заважувала дуже богато національна їх спільність з місцевою людностею. З огляду на те вибрали і вислали туди самих горячих патріотів, котрі заняли ся цілою душею піднесенєм своїх краян. Чомуж призначено для української людности людей, котрі мали лиш греко-католицьку метрику і понайбільше національними справами не інтересували ся і то зовсім без відома української репрезентації, котра мала в міродайнім місци предложити свого часу поважний спис кваліфікованих мужів, що в австрийськім і українськім інтересі надавали би ся там на ріжні становища. Чому не дано туди мужів, по котрих тамошне населенє могло би живо

відчувати що має в них своїх рідних краян і приятелів? Сеж було би дуже важне і для австрийського державного інтересу. — Дальше почув я у Львові приватно, що роблять ся нашими провідниками заходи у правительства, щоби якась наша комісія виїхала туди і розслідила на місци ріжні потреби занятої української землї! І знов не міг я зійти з дива! Тож польські верховні круги могли відразу постарати ся і вислати туди на всї чільнійші становища своїх людей, щоби помогли там інтересам польської людности; а справи українського народа були незвісні і треба вислати аж якусь приватну комісийку, котра при нинїшнім военнім часї не буде мати змоги що небудь пізнати а ще менше зробити. От играшка, тай тільки! На жаль, играшка в надто поважній справі.

Дивлячись на се, ми справдї не розуміємо, як діла нашого українського народа нині властиво стоять. В військових німецьких кругах, як австрийських так заграничних, бачимо богато симпатії для української нації. Чуємо, що серед віденських і всїх австрийських Нїмців змінили ся нинї погляди значно в нашу користь. В ґазетах читаємо про поважні збори і відчити в нашій справі в Берлїнї, Монахії і др. Так в поважних письмах і видавництвах трактує ся чимало о українськім народі. А в дійсности видимо, що в наших землях веде ся зовсім що инше, — наче-б нас там й не було. І дивно, що наші віденські провідники уводять нас якимись рожевими надіями. Ми радо ділились би тими надіями, коли би бачили які признаки того, чи у нас чи в занятих землях. Одначе не видимо нічого! Чи наші провідники не видять того, — чи може не мають в міродайних сферах ніякого поважного голосу?...

Урядові воєнні звідомлення.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 26. грудня 1915.

На західнім фронтї.

При безнастаннім дощи боєва діяльність на більшій часци фронту була тільки мала. Живійша була в околици на північ від Альберт на поодиноких місцях в Шампанії і в Воґезах на північ від Сенгайм.

На східнім фронтї.

Підприємста стеж в околиці Двинська були успішні. Сильні російські наступи вивідні зістали відкинені на північний захід від Чарторийська і коло Берестян на південний схід від Колків.

На балканськім фронтї.

Загальне положеннє незмінене.

Начальна управа армії.

Европейська війна.

Анґлїйські втрати.

ЛЬОНДОН. (Ткб.). Урядово. Анґлїйські втрати на всїх теренах війни виносять до 9. грудня: 110.923 вбитих, 338.787 ранених. 61.546 пропавших. Офіцерів забитих 7.367, 13,365 ранених і 2.149 пропавших.

З румунського сенату.

Врученнє адреси королеви. — Відповідь короля. — Відроченнє сенату до 29. грудня.

БУКАРЕШТ. (Ткб.). Король приняв вчера депутацию сенату, котра вручила йому відповідь на престольну бесїду. При сїй нагоді король виголосив бесїду, в котрій між иншим сказав:

В часах тяжкої пріби, котру переживаємо, солїдарність всїх сердець і всїх працюючих сил є певною запорукою, що великі цїли Румунії будуть сильно боронені. Солїдаризуючись з тою думкою з моїм народом, витаю радісно і з довірєм постанови сенату що до попирання правительства, щоб ми до доброго кінця допровадили велику задачу, яка на нас тяжить. Можемо з довірєм опертись на нашій армії як на сильній підставі, котра все буде стояти на висоті свого завдання.

БУКАРЕШТ. (Ткб.). Сенат, серед протесту прихильників Філїпіска, зістав відрочений до 29. грудня.

В Солунї.

СОЛУНЬ. (Ткб.). Аґенція Гаваса: Кастельнав покінчив інспекційну подорож. По конференціях з ґен. Сараілем і комендантом анґлїйських військ Кастельнав виїхав з Солуня та поїхав до Атен, де буде принятий на послуханню у короля.

Анґлїйські приготовлення.

Орґанїзація робітників. — Технічна перевага Німеччини над Францією.

ЛЬОНДОН. (Ткб.). Бюро Райтера доносить: Льорд Ґеорґе виголосив в Ґлясґові перед 3000 репрезентантами ґварецтв бесїду, в котрій вказав на безуслівну конечність вжиття некваліфікованих робітників побіч кваліфікованих заявляючи, що може зробити представлення, котріб не тільки запевнили побіду, але також вратували много людських істот. Адже не може сказати анґлїйському парляментови, що кваліфіковані робітники хотять засуспендувати постанови ґварецтв, щоб вратувати життє на полі битви,, не може також сказати, що анґлїйські робітники є менше патріотичні чим французькі, котрих жертвенність уможливлює опір проти тої страшної машини, яка при помочи нїмецького робітника виборола велику побіду над Росією. Час є дорогий, а безпроволочна поміч конечна.

Невдача почвірного порозуміння в Дарданелях.

Приготовуваннє публичної опінії до відвороту.

БЕРНО ШВАЙЦАРСЬКЕ. До урядового звіту про відворот анґлїйських військ з Анафорти додає від себе „Neue Zürcher Zeitung“: Цїле умотивованнє вказувалоб, що правительство хоче мриготовити публичну опінію на можливість відвороту послїдних військ, висаджених на суші у тим самим на цїлковите покиненнє Дарданелїв, В кождім разї повага почвірного союза головно Анґлїї, сильно упала, що передусім на сході не позістане без виливу.

Знагоди уступлення ґен. Ружського з начальної російської команди пише „Vaterland“ в Люцерні, що порівнуючи се з донесеннєм про уступленнє Френха, треба прийти до переконання, що ті симптоми почвірного союза на сході і заході мають знамена поважної катастрофи.

КОПЕНГАҐА. „Politiken“ пише: Всї далеко йдучі пляни які почвірне порозуміннє привязувало до дарданельської виправи, невдались. Весна, літо і осінь минули серед кривавих боїв, а почвірне порозуміннє анї на суші нї ма морі не осянуло успіхів. Длячого чекано доти, щоб покінчити невдалу виправу, так ведено дальше криваві наступи та посвячувано так много дорогоцїнних кораблїв та тисячі людей?

В Чорногорі.

Розбиттє чорногорської армії. — Анархія в Цетинії.

ЦІРІХ. По донесенням медіолянських письм більше чим одна трета часть чорногорських військ є вже нездібна до дальших боїв. Чим глубше посувають ся австро-німецькі війська в глубину Чорногори, тим більше зростають громади збігців, що шукають прибіжища в Альбанії.

В Цетинії від хвилї, коли двір і конзуляти розпочали приготовання до перенесення до Скутарі, дасть ся заввважити цїлковита анархія,

Поголоски про висадженнє російських військ в Варнї.

РОТЕРДАМ. „Daily Chronicle“ доносить про висаджуваннє російської дивизії в Варнї. Доси нема урядового потвердження сеї вісти.

Натиск на Румунію.

БУДАПЕШТ, 24. грудня, „Vilag“ доносить з Константинополя:

Почвірне порозуміннє зажадало від Румунії в короткотерміновій збірній нотї позволення на вільний перехід російських військ через румунську область.

Акція запобіження масовій випродажи худоби і коней.

Його Ексцеленція ц. к. Намісник візвав наше Товариство рескриптом з дня 17. грудня 1915., ч. През. 37.896. до співучасти в акції запобіження масовій випродажи худоби через недостачу паші.

Рівночасно із згаданим рескриптом до Товариства розіслала президия ц. к. Намісництва до всїх ц. к. Старостів під сим самим числом і із сею самою датою обіжник, який викладає на ц. к. Староства обовязок переведення сеї акції в порозуміню і співучасти із істнуючими в повітї рільничими орґанїзаціями, зглядно обовязок піддержання і попирання такої акції із сторони сих орґанїзацій рільничих, отже в першій мірі нашого Товариства зглядно його філїй і кружків та загалу членів товариства в кождім поодинокім повітї.

Чому така акція потрібна?

Така акція потрібна тому, що в многих сторонах краю а особливо в повітах близько тепершньої боєвої лїнії зростає недостача паші в такій мірі, що власники худоби і коний зачинають деиде масово і то по низьких цїнах випродувати худобу і конї що лишили ся їм по прогнанню ворога. Така масова випродаж останків худоби і коней грозить великою небезпекою і може стати ся великим нещастєм для господарів, бо випродавши худобу і конї по низьких цїнах тепер, не будуть в станї задля і так страшно та постійно зменшуючого ся числа худоби і коней в краю дістати який-небудь живий інвентар на веснї, хочби і за великі гроші, що не будуть могли хоч яко-тако на веснї обробити ся та лишать ся без ніякого доходу із своїх господарств і без якихнебудь засобів поживи. За масовою випродажею останків худоби і коней стоїть отже марево цїлковитої руїни господарств і голоду.

Які має ся акція задачі?

Задачею сеї акції є дати господарям можність перезимувати худобу і конї і задержати в сей спосіб сю худобу і конї в краю, а буде переведена в трех напрямах а іменно:

1) Достава паші.

Щоби се осягнути не вистарчить сама поміч правительства, бо паш взагалі в цїлій державі скупо, так що правительство не було би в станї спровадити тілько паші з поза границь краю, кілько було би потрібно а дальше тому, що трудности транспортові такі великі, що часто достава є цїлком неможлива. Длятого мусить ся використати всї можливі засоби паші, які є в самім краю, а передовсім ужити на пашу в як найбільшій мірі бараболї, пашні бураки, бруквy і т. д., бо сьогорічний збір сих продуктів був добрий.

Наша країна не потерпіла рівномірно від воєнних подій, найдуть ся околиці більше або менше засібні в пашу, лиш треба сї околиці вишукати і туди скермувати запотребованє господарів, що паші не мають зовсім і є се задачею ц. к. Староства в порозуміню з філїями нашого і прочих головних Товариств господарських.

В границях можливости прийде правительство господарям при закупнї паші в поміч грішми а лиш в зовсїм виїмкових і на особливе узглядненє заслугуючих случаях достарчить їм через ц. к. Староство готову пашу.

2) Віддача худоби на перезимованнє.

Господарі, котрі в сїй дорозї не будуть могли заосмотрити ся в потрібну на перезимованнє скількість паші для своєї худоби і коний, повинні запобічи випродукованню їх в сей спо

сіб, що віддадуть свою гудобу і коні на перезимованнє тим господарям, котрі пашу мають або о неї будуть в можности постарати ся і зобовяжуть ся по перезимованню сю худобу і коні в. добрім стані властителям назад звернути. Користь із сього буде обостороння. Властитель буде мати на весні свою худобу і коні в добрім стані назад а господар, що перезимує сї коні і худобу, буде користати з їх робучої сили і гною а від перетримованих коров буде мати ще її молоко. На перезимованнє повинні брати таку худобу також горальні на брагу, а денеде і фільварки, коли мають пашу а худоби не мають. В таких случаях, коли господар зимуючий чужу худобу і коні, не буде мати з того такого хісна, як варта викормлена паша і обхід, буде давати правительство відповідне відшкодованнє так як дає на удержаннє бугаїв. Президия ц. к. Намісництва віднесла ся вже до ц. к. Міністерства рільництва о дозвіл о виплату відповідних премій, як відшкодовання і надіє ся, що Міністерство на се в найблизшім часї згодить ся. Таке віддаваннє худоби і коней на зимованнє може в високій мірі запобічи випродукованю.

3) Викупно худоби.

Лишень в крайних случаях цілковитої неможливости роздобутя паші або неможливости відданя на перезимованє можна допустити до продажи. Але і в сих случаях треба мати на увазі власне добро і добро рільничого загалу. Длятого не можна допустити до продавання таких коний і худоби гандлярам, які не лиш що спекулюють на низьку ціну але і вивозять куплений товар звичайно за границю, отже в незвичайно шкідливий спосіб обнижують і так вже війною здесяткований стан худоби і коний в краю. Коли господар примушений конечностию рішив ся таки на продаж коня або штуки худоби, то має бесумнївний обовязок продати еї виключно лиш другому господареви на ужиток або хованє а ніколи гандлярам. Від господаря одержить також ліпшу ціну.

Таку худобу і коні будуть скуплювати на торгах делегати краєвих рільничих організацій, отже в першій мірі делегати „Сільського Господаря“ і будуть продавати закуплені штуки на ужиток і хованє таким господарям, що коний і худоби потрібують і мають або можуть постарати ся о пашу для них. Сї делегати одержать від ц. к. Старостѣ відповідні леґітимациї. Купувати буде їм однак вільно худобу і коні лиш на торгах з виключенем всякого похатництва. Ся акция має на цїли здержати вивіз худоби і коний за границю і буде еї ц. к. Намісництво попирати і улегчувати. Для тих делегатів старає ся рівнож ц. к. Намісництво о потрібні військові леґітимациї. Рівнож старає ся ц. к. Намісництво в ц. к. Міністерстві рільництва о покритє коштів перевозу закуплених в сей спосіб коний і худоби з державних фондів.

З рамени „Сільського Господаря“ візьме в сій акції участь також Союз для збуту худоби і його спілки в сей спосіб, що „Сільський Господар“ уділить Союзови і спілкам, зглядно предложеним через філії Товариства членам управи спілок для збуту худоби своїх делеґацій на закупно і продаж. Ся акция дасть отже спілкам і Союзови для збуту худоби змогу розвинення нової успішної діяльности.

Конець буде.

НОВИНКИ.

— **Відзначеннє судїї-Українця.** Надпоручник-авдитор, Жиґмонт Іван Ерденберґер, повітовий судія зі Зборова зістав відзначений „Signum laudis“ за хоробре поведеннє супроти ворога.

— **Мясний монополь в Варшаві.** Німецькі власти рішили ввести в Варшаві монополь в торговлі рогатою худобою. Виключне право до спроваджування волів дістав Розенберґ, доставник мяса для німецької інтендантури. — Для цивільного населення Розенберґ має спроваджувати найвисше 700—800 волів тижнево. Впровадженнє монополю в Варшаві слїдує з хвилею спровадження до Варшави більшої скількости волів. Найвисшу тижневу скількість волів для цивільного населення Варшави означено на 300 штук.

— **Італїйські школи на Моравах.** Для італїйських збіґцїв зорґанізовано на Моравах народні школи.

— **Голодова смерть двох сербських бранців.** Хорватська часопись „Обзор“ доносить, що оногдї приведено до Великого Варадину 1498 сербських полонених, з поміж котрих двох вмерло з голоду, зара після прибуття до міста. Слїдство виявило, що вони вмерли з голоду, а морились голодом в самовбійчім намірі. Вони рішили вмерти насильно з розпуки на вістку про упадок Сербії. Дальше провірили австрійські власти, що сї два полонені від першого дня неволї не хотіли принимати корму. З початку сторожа старалась намовити їх їсти, — та надармо. Відтак угорські жовніpi хотіли їх насильно приневолити їсти, в наслїдок чого прийшло між одним полоненим а сторожем до борби, підчас котрої Серб вкусив сторожа в палець.

— **Полеві листи вільні від цензури.** „Fremdenblatt“ доносить, що листи надавані жовнірами в поли на полевих етапних почтах, можуть бути замикані та висилані без цензури. Тільки що якийсь час будуть роблені т. зв. „пріби“ щоб провірити й укарати кождий проступок проти приписів про переписку до області, що лежать поза фронтовою і етапною лінією. Постанова, що кожда в полі надана почтова посилка мусить мати печатку відповідної команди, остає й на дальше.

— **Закупно збіжа в Румунії.** Між німецькою, австрійською і угорською збіжевою централею з одної сторони, а румунською комісією з другої, заключено умову в справі купна-продажі збіжа. На разі має бути куплених 50.000 ваґонів збіжа. Відтак умова предвиджує купно дальших 50.000 ваґонів. Рівночасно запевнено вивіз так сього збіжа як і давнійших замовлень, які доси по причині транспортових трудностей не могли бути вивезені з Румунії.

— **Обміна полонених з Росією.** З Будапешту доносять, що оногдї прибуло там 154. полонених австрійських жовнірів-інвалідів, в дорозї обміни з Росії.

— **Воєнні видатки Росії.** В Петроградї покликало до життя правительство осібну комісію, що має провірити дотеперішні видатки Росії на війну. По донесенням „Нового Времени“ Росію коштує доси війна понад 10 міліярдів рублів. Війна з Японією коштувала около 2 міліярди рублів.

— **Біллє подорожіло.** Щораз більша недостача вовни та приборів до виробу білля, приневолила фабрики полотен підвисшити від 15 с. м. ціну тих артикулів, мимо сего, що й так вони подорожіли вже до 300%. Розуміють ся, що се відібєть ся страшно в дрібничній продажі.

— **Вменшеннє самовбійств жовнірів.** Французькі часописї доносять, що число самовбійств серед французьких жовнірів вменшилось. Німецька „Kreuzzeitung“ обчислює, що коли в мирних часах припадало в німецькій армії 3 самовбійства на 100.000 людей, — то нині се число вменшило ся о дві треті части, так, що випадає тільки оден случай ни 100.000 жовнірів.

ОПОВІСТКИ.

Второк, дня 28. грудня 1915.
Нині: 28. с. м. гр.-кат. Єлевферія римо-кат. Мл.
Завтра: 29. грудня 1915. гр.-кат. Аґґея римо-кат. Томаша б.

○ З української приватної ґімназії ім. Т. Шевченка в Городенці. В Городенці і по селах Городенщини не отворено досї народних шкіл. Дирекція ґімназії беручи з одної сторони під розвагу справу фреквенції I кляси в найблизшім шкільнім році, а з другої бажаючи прийти в поміч дїтям, що хотїлиб користати з науки в народній школї, отворила приготівку при ґімназії. Наука зачала ся в приготівці в половині грудня, але з огляду на сьвяточні ферії, Приймаєть ся дїтий до приготівки до 15 січня. Вимоги: 9 літ укінчених і II. або III. кл. народної школи хочби й без знаня німецької мови. В приготівці переробить ся матеріял III і IV кл. народної школи. Просить ся інтеліґентів Городенщини, щоби звернули увагу селян на сю підготовну клясу нашої ґімназії. — Дирекція. (1—3)

○ В справі збираня воєнних пісень. Музичне видавництво „Ліра“ звертає ся з просьбою до усіх хто має записані або має нагоду записати пісні разом з мельодіями, які вяжуть ся з теперішною війною, щоби були ласкаві прислати їх до ужитку названого видавництва, яке опісля видасть збірник воєнних пісень. При записуванню подати завсїди де і від кого записана, яку вартість має записуванє народних пісень, а передовсїм з теперішного часу про се й не треба богато писати. Передавати прошу на адресу: Joseph Zaleskyj Wien. XVIII/1. Theresiengasse No. 50/6.

○ З Львівського Бояна. Друга проба мішаного хору відбудеть ся ві второк 28. грудня о $1/2$ 6 вечером в комнатах тов. Бесіди (ул. Костюшка 2). Від тепер будуть відбувати ся проби правильно ві второк і пятницю о $1/2$ 7 год. веч. Всіх співаків охочих вступити в члени товариства просить ся о численнуучасть з огляду на недалекий речинець концерту,

○ Від Укр. Сам. Помочи. Засїданє в справі ялинки для недужих жовнірів Українців відбуде ся дня 28. грудня 1915 о год. $4^{1/2}$ по пол. в Укр. Дух. Семинарії при вул. Коперника 36.

○ Головна Управа Укр. педаґоґ. товариства подає до відома, що приватні українські ґімназії в Рогатині і Яворові будуть отворені по Різдвяних святах. Мимо спізненого отворення шкільного року буде почислений ученикам шести місячний піврік за цілий шкільний рік.

○ Від Укр. Сам. Помочи. Пригадує ся Вп. Паням, котрі мають ходити за жертвами на ялинку, що сходини в тій справі відбудуть ся ві второк т. є. 14-го грудня о 3-ій год. по полудни в канцелярії Укр. Сам. Помочи Коперника 36. На ті сходини просить ся також ті Пані, котрі належать до тіснійшого комітету, як також і ті всі, що були на послїдних сходинах і интересують ся тою справою. Зазначує ся еще раз, що ялинка при вул. Коперника так як і обдарованнє Укр. жовнірів в других шпиталях відбуде ся в Навечеріє наших Свят Різдвяних т. є. 6. І. 1916.

Просить ся о щедрі жертви на ту цїль Укр. Сам. Поміч надіє ся що всї ті Пані, котрі зголошували ся ту яко Самаританки, а задля браку місця не могли бути приняті, займуть ся тепер ревно збираннем жертв для тих нещасних котрим хотіли своєю працею служити. Укр. Сам. Поміч вже з гори всім тим Добродіям, що причинять ся до побільшення датків складає сердечну подяку.

○ Рідна пісня додає жовнірови сили на поли бою, піддержує його духа на чужині, кріпить раненого в шпитали.

Український Співаник, виданий Товариством „Просьвіта“, повинен тепер бути в руках кождого борця.

В Співанику поміщені пісні: 1) Патріотичні і політичні, 2) січові і сокільські, 3) історичні, 4) станові, 5) любовні, 6) коломийки,

Ціна: 1 кор. 60 сот. оправл. в полотно, 2 кор. оправл. в полотно з вінєтою і золотими берегами; на почтову реком. пересилку треба долучити 45 сот.

По надісланю гроший з гори, висилаємо Співаник на вказану адресу — також полевою почтою (Feldpost).

Замовлення полагоджує: Канцелярія Товариства „Просьвіта“, Львів, ринок ч. 10.

Послідні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 27. грудня 1915.

На російськім фронті.

Положеннє незмінене.

На італійськім фронті.

Діяльність італійської артилерії на тирольський південний фронт була вчера знов живійша. В однім бою на південь від Роверето втратив ворог 200 людей в забитих та ранених. На фронті Сочі місцями огонь артилерії.

На балканськім фронті.

Нїчо єствевоого. В Белополї забрано доси в добичі 5.400 штук ручного пального оружа.

Заступник шефа Генерального Штабу пільний маршалок-поручник Ф. Гефер.

Оголошення.

Видає і відвічає за ред.: Д-р Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.